

Statsbidrag till studieförbund 2021

— Villkor och fördelning

Fastställt av Folkbildningsrådets styrelse den 11 november 2020

FÖRORD

Studieförbunden är en del av det civila samhället och fungerar som bildningscenter, kulturarenor och demokratiska möjliggörare. Varje enskilt studieförbund har sin egen profil och ideologiska särart och tillsammans utgör de en mångfald av verksamhetsinriktningar. Samtidigt utgår de från en för folkbildningen gemensam värdegrund, där alla människors lika värde är en grundläggande princip. Med sin idémässiga grund, pedagogik och självständighet har folkbildningen stor betydelse för demokrati, mångfald och social sammanhållning. Lärande ska vara grunden i all verksamhet och verksamheten ska bidra till att minska utbildningsklyftor, och höja såväl utbildnings- som bildningsnivån i samhället. Studieförbunden är också viktiga kulturbärare som bidrar till ett brett kulturutbud i hela landet. Det handlar både om att erbjuda kulturupplevelser och främja eget skapande

Statens stöd till folkbildningen utmärks av stor tilltro till studieförbundens förmåga att självständigt forma sin verksamhet. Staten formulerar det folkbildningspolitiska målet och sitt syfte med stödet till folkbildningen, men inte målen med folkbildningen; det är studieförbundens frihet och ansvar att själva sätta upp målen för sin verksamhet, och att ta fullt ansvar för dess genomförande. Statsbidragsvillkoren utgör en ram för verksamheten, men det är studieförbundens ansvar att avgöra vilken verksamhet de vill anordna inom denna ram.

Detta dokument fastställer villkoren för statsbidrag till studieförbund 2021.

INNEHÅLL

1. Statens mål och syfte	1
2. Grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag	2
3. Organisatoriska villkor	3
3.1. Kvalitetssäkring	4
4. Verksamhetsvillkor	5
4.1. Anordnarskap	5
4.2. Verksamhetens inriktning.....	6
4.3. Verksamhetsformer	6
4.4. Avgränsningar	9
5. Fördelningssystem	11
5.1. Organisationsbidrag.....	12
5.2. Tillgänglighetsbidrag.....	13
5.3. Verksamhetsbidrag.....	14
6. Uppföljning av statsbidragsvillkor	16
6.1. Studieförbundets ansvar	16
6.2. Folkbildningsrådets ansvar	16
7. Folkbildningsrådets bedömning	17
8. Återrapportering	18
8.1. Återrapportering av organisatoriska villkor	18
8.2. Återrapportering av kvalitetssäkring.....	19
8.3. Återrapportering av verksamhetsvillkor	19
8.4. Statsbidragsvillkorade dokument och uppgifter	20
8.5. Årsredovisning	21
8.6. Verksamhetskontroll.....	22

9. Anvisningar för justering och rapportering av verksamhet25

9.1. STUV samt deltagarrapport25

9.2. Principer för studieförbundens justering av rapporterad verksamhet28

Bilaga 1. Förordning (2015:218) om statsbidrag till

folkbildningen **30**

Inledande bestämmelser30

Förutsättningar för statsbidrag..... 31

Särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor 31

Särskilda villkor för statsbidrag till studieförbund32

Uppföljning och redovisning32

Återkrav 33

Revision33

Förvaltningslagens tillämplighet 33

Överklagande 33

Övergångsbestämmelser.....33

1. Statens mål och syfte

Statens stöd till folkbildningen utgår från det mål riksdagen beslutat för folkbildningspolitiken:

”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.”

Villkor för statens stöd till folkbildning regleras i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Syftet med statens stöd till folkbildningen är att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Folkbildningsrådet beslutar om vilka som ska få statsbidrag och fördelningen mellan dem. Folkbildningsrådet ska kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till ovanstående syften och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag ska lämnas. Folkbildningsrådet får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidrag.^{1 2}

¹ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 5 §, 15 § och 16 §.

² Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav och avveckling, Folkbildningsrådet, dnr 277, 2016, 090.

2. Grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag

Studieförbundet ska formulera målen för sin verksamhet utifrån syftet med samhällets stöd till en fri och frivillig folkbildningsverksamhet samt den egna profilen.

Studieförbundet ska

- förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar och får inte bedriva eller främja antidemokratisk verksamhet,
- vara en demokratiskt styrd organisation som agerar i enlighet med sitt ändamål,
- använda statsbidraget till det ändamål det beviljats för och ha ett tydligt anordnarskap i all verksamhet,
- lämna de uppgifter som Folkbildningsrådet begär för att kunna fullfölja sitt myndighetsuppdrag.

3. Organisatoriska villkor

De organisatoriska villkoren ska säkerställa att studieförbundet har en uppbyggnad, förutsättningar och kapacitet att bedriva och ta ansvar för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Studieförbundets förbundsstyrelse är som mottagare av statsbidrag ytterst ansvarig för att all verksamhet som bedrivs med stöd av, och rapporteras som underlag för, statsbidrag följer såväl Folkbildningsrådets villkor som studieförbundets egna mål och anvisningar. Organisation

Nedanstående organisatoriska villkor är förutsättningar för att erhålla statsbidrag.

Studieförbundet ska

- vara en registrerad ideell förening³,
- ha en ansvarig styrelse⁴,
- ha minst tre medlemsorganisationer⁵,
- ha minst fem av förbundsstyrelsen godkända juridiska enheter som bedriver lokal folkbildningsverksamhet⁶,
- dokumentera den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten,
- årligen genomföra revision utförd av godkänd eller auktoriserad revisor,
- redogöra för på vilket sätt eventuellt oförbrukat statsbidrag kommer att användas i enlighet med sitt ändamål,

³ Registrerad med organisationsnummer hos Skatteverket.

⁴ Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

⁵ Folkuniversitetet har inga medlemsorganisationer men är sedan tidigare godkänt statsbidragsberättigat studieförbund och därmed undantaget från detta villkor.

⁶ Studieförbundets lokala enheter ska vara registrerade ideella föreningar. Folkuniversitetet består av fem fristående stiftelser men är sedan tidigare godkänt statsbidragsberättigat studieförbund och därmed undantaget från detta villkor.

- upprätta mål- och styrdokument som beskriver de för verksamheten beslutade målen⁷,
- ha en samlad folkbildningsverksamhet som omfattar minst 200 000 studietimmar⁸.

3.1. Kvalitetssäkring

Studieförbundet ska kontinuerligt pröva den verksamhet som finansieras med, och rapporteras som underlag för, statsbidrag. Verksamheten ska vara i linje med statens syften med statsbidraget och följa såväl de statsbidragsvillkor som Folkbildningsrådet fastställt som studieförbundets egna riktlinjer för folkbildningsverksamheten⁹ och studieförbundsgemensamma överenskommelser.

Studieförbundet ska:

- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, centralt och lokalt,
- bedriva ett systematiskt internt etik- och gränsdragningsarbete, centralt och lokalt,
- genomföra ett systematiskt arbete med risk- och väsentlighetsanalys,
- säkerställa att varje arrangemang har en ledare som godkänts av en lokal studieförbundsavdelning samt att ledaren har den kompetens som krävs för att fullfölja uppdraget,
- ge cirkelledarna för uppdraget relevant utbildning,
- årligen genomföra särskild kontroll av minst 5 procent av folkbildningsverksamheten,
- årligen utbilda sina anställda och förtroendevalda i aktuella statsbidragsvillkor med särskild betoning på studieförbundets ansvar och anordnarroll.

⁷ Styrdokument som fastställts av stämma/årsmöte eller förbundsstyrelsen som verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och andra strategiska dokument

⁸ Folkbildningsverksamhet mäts i studietimmar i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet samt kulturprogram. Annan folkbildningsverksamhet motsvarar i detta sammanhang 0,5 studietimmar och ett kulturprogram nio studietimmar.

⁹ Se avsnitt 8.4.2

4. Verksamhetsvillkor

Verksamhetsvillkoren tydliggör hur förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen ska tillämpas i folkbildningsverksamhet.

Studieförbundet ska vid anmodan kunna visa att den verksamhet som anordnats med stöd av statsbidraget är korrekt genomförd och rapporterad. Verksamhet som inte uppfyller verksamhetsvillkoren ska strykas från rapportering för statsbidrag.

4.1. Anordnarskap

Statsbidraget ska användas till att anordna verksamhet som har den inriktning som anges i förordningen¹⁰.

Ansvar för anordnarskapet innebär att studieförbundet ska säkerställa att varje arrangemang som anordnas med stöd av, eller rapporteras som underlag för, statsbidrag följer statsbidragsvillkoren. Anordnaransvaret kan inte överlåtas till annan part.

Studieförbundet kan genomföra sin verksamhet i samarbete med medlemsorganisationer och samverkansparter. Att studieförbundet stöder ledares och medlemmars kunskapsutveckling med folkbildningens metoder är en viktig del av studieförbundens profil och identitet. Men statsbidraget får inte användas till ett allmänt verksamhets- eller organisationsstöd som kan användas av föreningar och organisationer till att finansiera den egentliga verksamheten.

Ersättning till samverkansparten får endast utgå för kostnader direkt förknippade med folkbildningsverksamheten, och studieförbundet får inte schablonmässigt förmedla ett bidrag till en samverkande organisation baserat på omfattningen av verksamheten.

Studieförbundet ska

- bedriva en verksamhet där det tydligt framgår vid utlysande och genomförande, att studieförbundet är anordnare,
- säkerställa den pedagogiska kvaliteten i verksamheten,

¹⁰ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 7 §.

- ansvara för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten på arrangemangsnivå,
- ha regelbunden kontakt med varje ledare.

4.2. Verksamhetens inriktning

Nedan tydliggörs områden som betonas i det folkbildningspolitiska målet och statens syfte med stödet till folkbildningen.

Studieförbundet ska arbeta aktivt för¹¹ att

- verksamheten ska ha den inriktning¹² som anges i statens syfte¹³,
- erbjuda verksamhet i hela landet,
- nå nya deltagare¹⁴,
- nå deltagare som är korttidsutbildade¹⁵, deltagare som är utrikes födda respektive deltagare med funktionsnedsättning,
- motverka alla former av diskriminering,
- integrera jämställdhetsperspektivet i folkbildningsverksamheten,
- erbjuda en verksamhet som är tillgänglig för alla, oavsett behov av särskilt stöd i studiesituationen.

4.3. Verksamhetsformer

Den statsbidragsberättigade verksamheten har tre verksamhetsformer: studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram.

Studiecirkelverksamhet med gemensamma, planmässigt bedrivna studier ska utgöra basen för verksamheten¹⁶.

¹¹ "Arbeta aktivt för" innebär att det ska finnas en beslutad plan som beskriver en styrkedja, med mål, åtgärder för att nå målen, förväntade resultat och planerad uppföljning.

¹² Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 7 §

¹³ Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 1 §

¹⁴ Med ny deltagare avses de som ej deltagit i studiecirkel under de tre föregående verksamhetsåren.

¹⁵ Med korttidsutbildad avses deltagare med kortare utbildning än 3-årigt gymnasium och som är 20 år eller äldre under aktuellt år.

¹⁶ Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §. Se även avsnitt 5.3

Verksamheten kan genomföras genom fysiska sammankomster, på distans¹⁷ eller i kombination. Deltagare i en sammankomst måste delta samtidigt.

4.3.1. Studiecirkel

Studiecirkeln är en mindre grupp som planmässigt genom samtal och dialog bedriver studier. Deltagaren söker kunskap tillsammans med andra och utvecklar färdigheter utifrån sina behov och intressen. Studiecirkeln ska anordnas så att deltagarna ges möjlighet till inflytande samt tid för reflektion och eftertanke mellan sammankomsterna.

Cirkelledaren ska

- vara godkänd av lokal studieförbundsavdelning¹⁸,
- ha den kompetens som krävs för uppdraget.

Deltagarna ska

- fylla minst 13 år under verksamhetsåret,
- ha varit närvarande vid minst 9 studietimmar och minst tre sammankomster, varav minst en gång vid de tre första sammankomsterna. Enstaka undantag kan göras för vikarierande ledare.

Studiecirkeln ska

- kännetecknas av gemensamma, planmässigt bedrivna studier¹⁹.
- ha en dokumenterad plan²⁰ för studiecirkelns genomförande och för det studiematerial som används,
- ha en gruppstorlek om minst tre och maximalt 20 deltagare inklusive cirkelledaren,
- ha en omfattning per vecka som maximalt innefattar tre sammankomster om vardera fyra studietimmar. En studietimme är 45 minuter,

¹⁷ Är distansinslagen av betydelse för studierna som helhet, rapporteras den som distansverksamhet, även om mindre än 50 procent av tiden genomförts på distans. Distansverksamhet rapporteras i den lokalavdelning som är anordnare.

¹⁸ Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

¹⁹ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

²⁰ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §

- ha minst tre sammankomster och minst nio studietimmar. Endast sammankomst med minst tre godkända deltagare, inklusive ledaren, kan rapporteras som underlag för statsbidrag.

4.3.2. Annan folkbildningsverksamhet

I annan folkbildningsverksamhet kan studieförbundet genomföra verksamhet i friare former, till exempel workshoppar eller liknande. Verksamhet i annan folkbildningsverksamhet ska ge studieförbundet möjlighet att pröva nya former och utveckla nyskapande folkbildningsverksamhet.

Sammankomsterna i annan folkbildningsverksamhet kan vara längre och genomföras tätare än i studiecirkel. Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Deltagarna kan vara fler än i studiecirkeln.

Ledaren ska

- vara godkänd av en lokal studieförbundsavdelning,
- ha den kompetens som krävs för uppdraget.

Deltagarna ska

- fylla minst 6 år under verksamhetsåret.

Annan folkbildningsverksamhet ska ha

- en dokumenterad plan för verksamhetens genomförande,
- en omfattning av minst en studietimme, det vill säga 45 minuter,
- en gruppstorlek om minst tre godkända deltagare inklusive ledaren.

4.3.3. Kulturprogram

Kulturprogrammen ska ge kulturupplevelser genom föreläsning, sång/musik, dramatisk framställning, film/foto/bild, dans, utställning, litteratur, konst/konsthantverk eller tvärkulturell verksamhet.

Ett sammanhållet arrangemang som vänder sig till samma deltagare rapporteras som ett kulturprogram även om det innehåller flera medverkande eller olika kulturformer.

Utställning kan endast rapporteras en gång per plats den visas, oavsett visningstidens längd.

Ledaren ska

- vara godkänd av en lokal studieförbundsavdelning²¹,
- närvara vid, och ansvara för, programmets genomförande samt dess rapportering.

Deltagarna ska

- fylla minst 13 år under verksamhetsåret,
- vara samlade fysiskt även om kulturprogrammet framförs i digital form.

Kulturprogram ska

- framföras inför, eller tillsammans med, minst fem deltagare utöver medverkande och studieförbundets ledare,
- ha en sådan utformning att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke,
- utannonseras i förväg,
- pågå minst 30 minuter.

4.4. Avgränsningar

Folkbildningsrådets bidragssystem förutsätter att studieförbundet tar ansvar för sin verksamhet. Nedanstående avgränsningar är inte de enda som studieförbund ska följa, utan studieförbundens egna riktlinjer och studieförbundsgemensamma överenskommelser samt lokala överenskommelser ska också efterlevas.

- Endast folkbildningsverksamhet anordnad i Sverige kan rapporteras som underlag för statsbidrag.
- Deltagare som är folkbokförda, eller har tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige kan rapporteras som underlag för statsbidrag. Detta gäller även deltagare som är medborgare i EU- eller Eftaländer.
- Statsbidraget ska användas till studieförbundets kostnader för folkbildningsverksamheten.
- Statsbidraget får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte²²

²¹ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

²² Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 7 §.

- Samma person får inte rapporteras som underlag för statsbidrag i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet i mer än 480 studietimmar per år.
- Anställda av uppdragsgivare inom offentlig verksamhet kan på sin arbetstid inte vara ledare i statsbidragsberättigad verksamhet.
- Verksamhet som en myndighet, kommun eller ett annat organ än Folkbildningsrådet har finansieringsansvar för, kan inte utgöra underlag för statsbidrag.
- Att delta i folkbildningsverksamhet ska vara frivilligt. Därför kan inte verksamhet där deltagares närvaro är kopplad till ekonomisk ersättning från det allmänna, till exempel socialtjänsten eller Försäkringskassan, rapporteras som underlag för statsbidrag.
- Studier som ingår i personalutbildning eller som är ett led i formella utbildningsprogram, till exempel inom det ordinarie skolväsendet, kan inte utgöra underlag för statsbidrag.
- Deltagande i statsbidragsberättigad studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet syftar till lärande. Repetition, övning och tillämpning är vanliga metoder för lärande men när lärandet övergår i utövande kan verksamheten inte längre utgöra underlag för statsbidrag. Deltagarna ska genom gemensamma planmässigt bedrivna studier hela tiden närma sig de mål som angetts i gruppens dokumenterade plan²³ för genomförande.
- Verksamhet vars syfte är produktion kan inte utgöra underlag för statsbidrag.
- Verksamhet vars syfte är utövande av lek, spel och idrott kan inte utgöra underlag för statsbidrag. Statsbidraget får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte²⁴.
- Verksamhet som tillkommit på uppdrag och därigenom har annan finansiering är inte statsbidragsberättigad.
- Reguljär föreningsverksamhet, till exempel sammanträden, förenings- eller planeringsmöten och liknande, kan inte rapporteras som underlag för statsbidrag.

²³ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §

²⁴ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 7 §.

5. Fördelningssystem

Statsbidraget fördelas i form av ett organisationsbidrag, ett tillgänglighetsbidrag och ett verksamhetsbidrag.

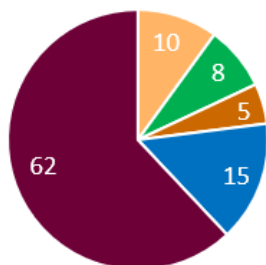
Vart tredje²⁵ år prövar Folkbildningsrådets styrelse andelarna i systemet utifrån studieförbundens utveckling.

Statsbidraget fördelas enligt följande:

Organisationsbidrag	10 procent
Tillgänglighetsbidrag	8 procent
Verksamhetsbidrag/studiecirkel	62 procent
Verksamhetsbidrag/annan folkbildningsverksamhet	5 procent
Verksamhetsbidrag/kulturprogram	15 procent

²⁵ Den första perioden omfattade åren 2017 – 2019, den andra omfattar 2020 – 2022.

Principskiss fördelningssystem

Statsbidraget delas i fem fastställda delar:

- 10% Organisationsbidrag
- 8% Tillgänglighetsbidrag
- 5% Verksamhetsbidrag Annan folkbildningsverksamhet
- 15% Verksamhetsbidrag Kulturprogram
- 62% Verksamhetsbidrag Studiecirkel

Dessa fem delar fördelas därefter enligt nedan

Organisationsbidrag 10 %

Totalt avsätts 10% av statsbidraget till ett organisationsbidrag

1. Först erhåller varje studieförbund 3 Mnkr i ett fast bidrag.
2. Det belopp som kvarstår delas i två lika delar.

2a Hälften fördelas efter **antal kommuner** där studieförbundet haft minst **2000 studietimmar** och **100 unika deltagare**. (Ej distansverksamhet) Syftet är att främja verksamhet i hela landet.

2b Den andra delen fördelas på summan av **antal unika deltagare** i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet

Tillgänglighetsbidrag 8%

Totalt avsätts 8 % av statsbidraget till ett tillgänglighetsbidrag

1. Först fördelas 1 Mnkr per studieförbund.
2. Det belopp som kvarstår fördelas i tre delar:

2a. 41% fördelas efter **antal timmar** där förstärkta insatser gjorts i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet

2b 41% fördelas efter **antal deltagare** med förstärkta insatser i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet

2c 18% efter **antal kulturprogram** där förstärkta insatser gjorts.

Resterande 82 % fördelas efter genomförd verksamhet

Fördelning till hälften utifrån antal timmar, till hälften efter antal unika deltagare (Korttidsutbildad i cirkel x 2)

Fördelning utifrån antal kulturprogram

Verksamhetsbidrag Annan folkbildningsverksamhet 5 %

Verksamhetsbidrag Studiecirkel 62 %

Verksamhetsbidrag Kulturprogram 15 %

Hälften baseras på slutrapporterad verksamhet föregående år, hälften på medeltalet av de två åren dessförinnan

5.1. Organisationsbidrag

Totalt avsätts 10 procent av statsbidraget till ett organisationsbidrag.

Tre miljoner kronor av detta ges i ett fast bidrag till varje studieförbund som ett stöd för att uppfylla de organisatoriska villkor som Folkbildningsrådet ställer på studieförbundet som mottagare av

statsbidrag. Resterande del av organisationsbidraget är rörligt. Av det rörliga bidraget baseras hälften på antalet unika deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet och hälften på antalet kommuner där studieförbundet har minst 2000 studiecirkeltimmar och minst 100 unika deltagare i studiecirkel. Distansverksamhet ingår inte i beräkningsunderlag per kommun.

Det rörliga organisationsbidraget baseras på senast kända verksamhetsår. Respektive studieförbund får del av det rörliga bidraget i proportion till sin andel av det totala antalet unika deltagare samt sin andel av det totala antalet kommuner enligt ovanstående definition. Den rörliga delen omfördelas varje år mellan studieförbunden utifrån dessa kriterier och är ett stöd till lokal närvaro och organisation.

5.2. Tillgänglighetsbidrag

Det är angeläget att folkbildningsverksamheten, så långt det är möjligt, är tillgänglig för alla oavsett eventuell funktionsnedsättning²⁶. Därför avsätts totalt åtta procent av statsbidraget till ett tillgänglighetsbidrag.

Fast del

En miljon kronor av tillgänglighetsbidraget ges i ett fast bidrag till varje studieförbund som ett stöd för att ge studieförbundet möjlighet att utveckla sin verksamhet så att den är tillgänglig för deltagare med funktionsnedsättning och i behov av särskilt stöd. Det fasta bidraget avser kostnader som inte är direkt kopplade till enskilt arrangemang, till exempel ledar-, material- och metodutveckling.

Rörlig del

Den rörliga delen fördelas på verksamhet med deltagare med funktionsnedsättning, som har fått förstärkta pedagogiska insatser för enskild individ. Detta gäller i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram.

Det rörliga bidraget avser enbart pedagogiskt stöd, till exempel anpassat studiematerial, teknisk pedagogisk utrustning eller andra pedagogiska resurser, för att möjliggöra för enskild deltagare med funktionsnedsättning att delta.

²⁶ Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Källa: Socialstyrelsens termbank (socialstyrelsen.se)

Uppföljning

Vid uppföljning ska studieförbundet kunna redovisa vilka pedagogiska merkostnader det enskilda arrangemanget medfört för att deltagare med funktionsnedsättning kunnat delta.

Fördelning

Den rörliga delen av tillgänglighetsbidraget fördelas enligt följande:

41 procent fördelas efter antal timmar där förstärkta insatser gjorts i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet,

41 procent fördelas efter antal deltagare för vilka förstärkta insatser gjorts i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet,

och 18²⁷ procent efter antal kulturprogram där förstärkta insatser gjorts.

Bidraget omräknas varje år utifrån studieförbundets tidigare rapporterade verksamhet och fördelas i proportion till studieförbundets andel av den totala verksamheten där studieförbundet gjort förstärkta pedagogiska insatser. Hälften baseras på slutrapporterad verksamhet senast slutrapporterade verksamhetsår och hälften på ett genomsnitt av slutrapporterad verksamhet två år dessförinnan.

5.3. Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget fördelas enligt följande: studiecirkel 62 procent, annan folkbildningsverksamhet 5 procent och kulturprogram 15 procent av det totala statsbidraget. Studiecirkelverksamhet ska utgöra minst hälften av studieförbundets samlade folkbildningsverksamhet²⁸.

Verksamhetsbidraget beräknas på antalet studietimmar och antalet unika deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet samt antalet kulturprogram. Bidraget fördelas i proportion till respektive studieförbunds andel av den totala verksamheten inom respektive verksamhetsform.

En deltagare kan under aktuellt år räknas som unik enbart en gång i studiecirkelverksamhet samt en gång i annan folkbildningsverksamhet, oavsett hur många arrangemang individen deltar i.

²⁷ 18 procent motsvarar kulturprogrammets andel av verksamhetsbidragets storlek enligt 5.3; $15 / (62+5+15) = 18$ procent

²⁸ Folkbildningsverksamhet mäts i studietimmar i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. Ett kulturprogram motsvarar i detta sammanhang nio studietimmar.

5.3.1. Studiecirkel

Av statsbidraget avsätts 62 procent för studiecirklar. Fördelning inom verksamhetsformen studiecirkel sker enligt följande: 25 procent på timmar och 25 procent på deltagare senast slutrapporterade verksamhetsår samt 25 procent på timmar och 25 procent på slutrapporterade deltagare på medelvärdet av två år dessförinnan. Unik deltagare ges värdet 1 och korttidsutbildad unik deltagare ges värdet 2²⁹. Bidraget omfördelas varje år.

5.3.2. Annan folkbildningsverksamhet

Av statsbidraget avsätts 5 procent till annan folkbildningsverksamhet. Fördelning inom verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet sker enligt följande: 25 procent på timmar och 25 procent på deltagare senast slutrapporterade verksamhetsår samt 25 procent på timmar och 25 procent på slutrapporterade deltagare på medelvärdet av två år dessförinnan. Unik deltagare ges värdet 1. Bidraget omfördelas varje år.

5.3.3. Kulturprogram

Av statsbidraget avsätts 15 procent till kulturprogram. Fördelningen sker utifrån antal kulturprogram: 50 procent på antal arrangemang senast slutrapporterade verksamhetsår samt 50 procent på antal arrangemang på medelvärdet av två år dessförinnan. Bidraget omfördelas varje år.

²⁹ Med korttidsutbildad avses deltagare med kortare utbildning än 3-årig gymnasieexamen och som är 20 år eller äldre under aktuellt år.

6. Uppföljning av statsbidragsvillkor

Folkbildningsrådets samlade uppföljningsverksamhet består av flera delar med olika syften och inriktning:

- Uppföljning av statsbidragsvillkor.
- Förebyggande av felaktig bidragsanvändning.
- Underlag för fördelning av statsbidrag.
- Återrapportering till regeringen.
- Underlag till Folkbildningsrådets budgetunderlag.
- Underlag till särskilda uppföljningsstudier.

6.1. Studieförbundets ansvar

Studieförbundet ska kontrollera och kvalitetssäkra sin verksamhet och ska kunna påvisa att verksamheten uppfyller de krav som ställs i 7 § i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Bidragsmottagarens förbundsstyrelse är ansvarig för

- att statsbidraget används i enlighet med sitt syfte och Folkbildningsrådets villkor för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.
- att de uppgifter, handlingar och dokument som rapporteras till Folkbildningsrådet är korrekta.

6.2. Folkbildningsrådets ansvar

Folkbildningsrådets uppgift är att säkerställa att studieförbundet utför den egna kontrollen så att felaktigheter så långt möjligt förebyggs, upptäcks och rättas till. Folkbildningsrådet följer upp att studieförbundet uppfyller de krav som ställs på mottagare av statsbidrag.

7. Folkbildningsrådets bedömning

Folkbildningsrådet sammanställer varje år resultaten av uppföljningen av studieförbundens statsbidragsvillkorade verksamhet i en uppföljningsrapport per studieförbund.

Uppföljningsrapporten utgör beslutsunderlag för något av följande beslut som årligen fattas av Folkbildningsrådets styrelse:

- Att rapporten visar att studieförbundet på ett tillfredsställande sätt följt statsbidragsvillkoren.
- Att studieförbundet behöver ta fram en åtgärdsplan för de områden som Folkbildningsrådet identifierat.
- Att studieförbundet behöver utreda och/eller korrigera delar av verksamheten i enlighet med Folkbildningsrådets riktlinjer³⁰.
- Att initiera en granskning av studieförbundet i enlighet med Folkbildningsrådets riktlinjer³¹.

³⁰ Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav av statsbidrag och avveckling dnr 277, 2016, 090.

³¹ Ibid.

8. Åtterrapportering

Åtterrapportering av 2021 års verksamhet sker 2022 och regleras i detta dokument. Det innebär att 2021 års åtterrapportering av 2020 års verksamhet ska göras enligt vad som anges i: Statsbidrag till studieförbund 2020 – Villkor och kriterier Dnr. 398,2019,092.

Om inget annat anges ska alla underlag mejlas till Folkbildningsrådet i form av en sökbar (OCR-indexerad) PDF-fil till info@folkbildningsradet.se.

Om inget sista datum för inlämning anges ska underlaget lämnas in när en ny version upprättas.

De åtterrapporteringar som beskrivs nedan gäller för den löpande åtterrapporteringen. Folkbildningsrådet kan fördjupa uppföljningen inom olika områden vilket kan innebära att ytterligare underlag begärs in. Information om vilken åtterrapportering som kommer att begäras in skickas ut i början av varje år.

8.1. Åtterrapportering av organisatoriska villkor

- Studieförbundets stadgar ska lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.
- Uppgift om styrelsesammansättning ska lämnas till Folkbildningsrådet vid förändring i form av ett protokollsutdrag.
- Registreringsbevis från Skatteverket ska lämnas till Folkbildningsrådet vid ändring.
- Uppgift om antalet centralt anslutna medlemsorganisationer respektive samarbetsorganisationer vid årsskiftet ska lämnas årligen till Folkbildningsrådet senast den 31 januari.
- Uppgift om antalet av förbundsstyrelsen godkända juridiska enheter som bedriver folkbildningsverksamhet ska lämnas till Folkbildningsrådet vid ändring.
- Undertecknad revisionsberättelse ska lämnas till Folkbildningsrådet samtidigt med årsredovisningen.
- Verksamheten ska årligen redovisas enligt anvisningar i avsnitt 9.

- Styrdokument som verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och andra strategiska dokument som beskriver målen för, och/eller styr den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten år 2020 ska lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli 2021.

8.2. Återrapportering av kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring återrapporteras i två delar: dels i särskild kontroll enligt 8.6.2. dels genom att Studieförbundet årligen den 1 juli med korta beskrivningar återrapporterar hur arbetet med nedanstående punkter organiserats och genomförts:

- Systematiskt kvalitetsarbete, centralt och lokalt.
- Systematiskt internt etik- och gränsdragningsarbete, centralt och lokalt.
- Systematiskt arbete med risk- och väsentlighetsanalys.
- Säkerställande av att varje arrangemang har en ledare som godkänts av en lokal studieförbundsavdelning samt att ledaren har den kompetens som krävs för att fullfölja uppdraget.
- Cirkelledarutbildning.
- Utbildning av anställda och förtroendevalda om aktuella statbidragsvillkor med särskild betoning på studieförbundets ansvar och anordnarroll.
- Hur rimlighetskontrollen enligt avsnitt 8.6.1. har genomförts.

8.3. Återrapportering av verksamhetsvillkor

8.3.1. Anordnarskap

Anordnarskapet återrapporteras i två delar. Dels genom en beskrivning av studieförbundets anordnarskap i *Riktlinjer för folkbildningsverksamheten*. Dels genom att anordnarskapet följs upp och återrapporteras i den särskilda kontrollen. Studieförbundets definition och uppföljning av anordnarskapet ska omfatta, men är inte begränsat till, Folkbildningsrådets definition under 4.1 "Anordnarskap" i detta dokument.

8.3.2. Verksamhetens inriktning

Verksamhetens inriktning återrapporteras i två delar. Dels genom en kort beskrivning av hur bidragsmottagaren styr sin organisation och verksamhet

mot punkterna i 4.2 ”Verksamhetens inriktning”. Denna lämnas till Folkbildningsrådets årligen den 1 juli. Dels genom att verksamhetsstyrningen följs upp och återrapporteras i den särskilda kontrollen.

8.3.3. Verksamhetsformerna

Verksamhetsformerna återrapporteras dels genom STUV, dels genom att studieförbunden kontrollerar att verksamheten uppfyller kraven i rimlighetskontrollen och den särskilda kontrollen. Särskild vikt läggs vid hur studieförbundet säkerställer att ledarna för de olika verksamhetsformerna har den kompetens som krävs.

8.3.4. Avgränsningar

Avgränsningarna återrapporteras genom den särskilda kontrollen.

8.4. Statsbidragsvillkorade dokument och uppgifter

8.4.1. Handlingsplan för arbetet med tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning

Handlingsplanen ska beskriva planerade insatser för att skapa en verksamhet som är mer tillgänglig för deltagare med funktionsnedsättning. Handlingsplanen lämnas till Folkbildningsrådet vid ändring.

8.4.2. Riktlinjer för folkbildningsverksamheten

Studieförbundet ska, utifrån sitt systematiska etik- och gränsdragningsarbete, utarbeta egna förtydliganden avseende studieförbundets tillämpning av Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor i den egna organisationen. Detta gäller särskilt avseende anordnarskap och gränsdragning mot uppdrag och föreningsaktiviteter samt verksamhet vars syfte är utövande eller produktion. I riktlinjerna ska också tydligt framgå i vilka fall studieförbundet kan ersätta en samverkansparts kostnader för den gemensamma folkbildningsverksamheten och vilka avgränsningar som görs gällande detta.

Riktlinjerna ska lämnas till Folkbildningsrådet vid ändring.

8.4.3. Risk- och väsentlighetsanalys

Studieförbundets risk- och väsentlighetsanalys avseende den statsbidragsberättigade verksamheten lämnas till Folkbildningsrådet när den upprättas.

8.4.4. Kompletterande statistik

- Andel utbildade ledare under föregående verksamhetsår i annan folkbildningsverksamhet respektive studiecirkel.
- Studiecirkelverksamheten grupperad på medlems- respektive samarbetsorganisation (enligt studieförbundets egen definition), totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per kön.
- Fördelningen i studiecirkeltimmar mellan öppen/programförd verksamhet, verksamhet med medlems- och samarbetsorganisation respektive verksamhet med fria grupper³².

8.4.5. Statsbidragsvillkorade uppgifter

Studieförbundet ska senast den 1 juli årligen återrapportera:

- Hur stor andel av statsbidraget i kronor som inte förbrukats under föregående verksamhetsår samt hur överskottet ska användas i enlighet med sitt ändamål. Redovisningen ska omfatta hela organisationen.
- Hur den fasta delen av tillgänglighetsbidraget om en miljon kronor per studieförbund har använts.

8.5. Årsredovisning

Årsredovisning lämnas till Folkbildningsrådet senast den 15 juni årligen. Den ekonomiska redovisningen ska omfatta resultat- och balansräkning samt notapparater. Av årsredovisningen ska tydligt framgå hur mycket studieförbundet erhållit i statsbidrag från Folkbildningsrådet. Eventuella

³² **Öppen/programförd verksamhet.** Studieförbundet är initiativtagare. Öppet erbjudande med allmänheten som målgrupp.

Verksamhet med medlems- eller samverkansorganisation. Verksamhet som anordnas i samverkan med medlems- eller samverkansorganisationer.

Fria grupper. Deltagarna är själva initiativtagare. Oftast grupper som på eget initiativ kontaktat studieförbunden för att bedriva verksamhet i s.k. fria grupper.

övriga statliga medel ska också redovisas. Årsredovisningen ska vara signerad.

Följande principer gäller för den ekonomiska redovisningen:

- Verksamhetsår ska sammanfalla med kalenderår.
- På intäktssidan i resultaträkningen alternativt i not ska de statliga bidragsposterna särredovisas. I de fall dessa ej överensstämmer med de belopp som fördelats av Folkbildningsrådet ska i not eventuell periodisering eller annan omfördelning redovisas. Vid periodisering ska noten också hänvisa till aktuell balanspost.
- Bedriver studieförbundet, i samma juridiska person som studieförbundsverksamheten, uppdragsutbildning och/eller konferensverksamhet ska intäkterna av denna verksamhet redovisas som egen intäktspost eller redovisas i not.
- Transfereringar av statsbidragen till lokalavdelningar/enheter ska redovisas.

8.6. Verksamhetskontroll

Återrapporteringen av studieförbundets kontroll av statsbidragsvillkoren omfattar en mindre del av verksamheten. Att genomföra särskild kontroll och rimlighetskontroll innebär inte att studieförbundet fullgjort hela sitt ansvar för kvalitetssäkring och kontroll av verksamheten.

Hela verksamheten ska kvalitetssäkras och kontrolleras.

8.6.1. Rimlighetskontroll

Studieförbundet ska kontinuerligt genomföra egna rimlighetskontroller. Kontrollerna ska innefatta volymökningar per kommun i de tre verksamhetsformerna. Måtten ska vara studietimmar respektive antal deltagare, unika deltagare och arrangemang. Folkbildningsrådet kan därutöver begära att studieförbundet ska genomföra och redovisa specifika rimlighetskontroller.

8.6.2. Särskild kontroll

Syftet med utformningen av den särskilda kontrollen är att Folkbildningsrådet ska kunna följa hur studieförbundet systematiskt upptäcker och hanterar eventuella fel och avvikelser i sin verksamhet, från uppkomst till åtgärd och förebyggande av upprepningar.

Särskild kontroll ska behandlas av studieförbundets förbundsstyrelse och omfatta minst 5 procent av den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag. Minimikravet³³ gäller respektive arrangemangstyp. Samtliga verksamhetsformer ska granskas.

Särskild kontroll av verksamhet ska genomföras av studieförbundets nationella nivå.

Kontrollen ska ha sin utgångspunkt i detta dokumentets avsnitt 4: *Verksamhetsvillkor* inklusive 4.1 *Anordnarskap*, 4.2 *Verksamhetens inriktning*, 4.3 *Verksamhetsformer*, och 4.4 *Avgränsningar*. Den särskilda kontrollen ska även inbegripa kontroll av eventuella kostnadsersättningar.

8.6.3. Återrapportering av särskild kontroll

Resultatet av den särskilda kontrollen av 2020 års verksamhet ska senast den 1 november 2021 redovisas till Folkbildningsrådet. Återrapporteringen ska förutom uppgifter om utfall och justerat rapporteringsunderlag även innehålla redovisning om, och i så fall hur, resultatet av den särskilda kontrollen relaterar till studieförbundets systematiska:

- kvalitetsarbete, centralt och lokalt,
- arbete med etik- och gränsdragningsfrågor, centralt och lokalt,
- arbete med risk- och väsentlighetsanalys.

Redovisningen ska även innehålla en beskrivning av hur resultatet av den särskilda kontrollen återförts inom studieförbundet samt en handlingsplan med beskrivning av åtgärder med anledning av identifierade kvalitetsbrister. Eventuella brister ska åtgärdas omgående.

Handlingsplanen ska därför göra tydligt vilka åtgärder som ska vidtas, när dessa ska vara genomförda samt när och hur studieförbundets nationella nivå ska följa upp att vidtagna åtgärder haft avsedd effekt.

Därutöver ska studieförbundet, senast den 1 december 2020, redovisa plan för 2021 års särskilda kontroll avseende verksamheten 2020. Planen ska utgå från studieförbundets arbete med risk- och väsentlighetsanalys.

³³ Annan folkbildningsverksamhet motsvarar i detta sammanhang 0,5 studietimmar och ett kulturprogram nio studietimmar.

8.6.4. Justerat statistikunderlag

Samtliga justeringar av verksamhet ska redovisas till Folkbildningsrådet årligen, senast den 1 november i Folkbildningsrådets Excel-mall för verksamhetsjustering. Särskild instruktion om blankettens användande skickas till respektive studieförbund.

9. Anvisningar för justering och rapportering av verksamhet

9.1. STUV samt deltagarrapport

Verksamhet som berättigar till statsbidrag ska rapporteras i redovisningssystemet STUV³⁴.

Studieförbund ska årligen inrapportera den bidragsberättigade verksamheten i två delar:

- STUV (studieförbundens verksamhetsredovisning) med gruppuppgifter.
- Deltagarrapport med personuppgifter.

Folkbildningsrådet meddelar årligen anvisningar för vilka uppgifter som ska ingå i rapporteringen, samt datum för rapporteringen.

På begäran av Folkbildningsrådet ska statsbidragsmottagaren kunna tillhandahålla följande uppgifter avseende slutrapporterade arrangemang:

- år,
- förbund,
- avdelning,
- arrangemangsnummer,
- arrangemangets rubrik,
- deltagarens namn och kontaktuppgifter (till exempel adress, telefon, e-post),
- datum för träffar med närvaroregistrering.

³⁴ Studieförbundens verksamhetsredovisning.

9.1.1. Närvarolistan

Arbetet i studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet ska dokumenteras genom en närvarolista som förs vid varje sammankomst. Ledare för studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet, och i förekommande fall vikarie, ska med sin namnteckning/signatur intyga uppgifternas riktighet.

Följande uppgifter vilka ligger till grund för statsbidrag och redovisas i STUV-systemet ska framgå av närvarolistan, dock inte personnummer:

- verksamhetsår,
- förbund och avdelning,
- arrangemangstyp, verksamhetsform och arrangemangsnummer,
- ämne/rubrik,
- deltagare med namn och kontaktuppgifter (till exempel adress, telefon, e-post),
- deltagares närvaro per datum för sammankomst.

9.1.2. Personuppgifter, undantag och beräkning av antal deltagare

I studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet krävs rapportering av uppgifter om deltagares personuppgifter.

Undantag från personnummerrapportering accepteras för följande kategorier:

- deltagare med tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige,
- medborgare i EU- och Eftaländer,
- person med skyddad identitet,
- person med LMA-kort. Avser enstaka deltagare i ordinarie folkbildningsverksamhet (Arrangemangstyp 1.),
- person med samordningsnummer.

Totalt antal deltagare är summan av deltagare med personnummer plus de undantagna enligt ovan.

Vid beräkning av antal unika deltagare ingår de godkända undantagen med samma andel som respektive studieförbund har unika deltagare av det totala antalet rapporterade deltagare funna i registret över Rikets totalbefolkning (RTB).

Deltagare med ofullständigt personnummer kan dessutom utgöra högst en procent av andel unika deltagare i respektive studieförbund. Uppgifter om unika deltagare tas fram genom kontroll av rapporterade personnummer mot SCB:s RTB.

Antal unika deltagare per studieförbund är således summan av följande tre termer:

- Unika personnummer.
- Antal deltagare som tillhör de fem undantagna kategorierna enligt ovan.
- Ofullständiga personnummer, dock maximalt 0,01 x antal unika personnummer.

9.1.3. Kulturprogramrapport

Kulturprogram dokumenteras genom en rapport som ska innehålla de uppgifter som redovisas i STUV-systemet för statsbidrag. Ansvarig, och vid programmets genomförande närvarande, ledare/företrädare för lokalavdelningen ska med sin namnteckning intyga att uppgifterna är korrekta.

9.1.4. Lagring

Närvarolistan och kulturprogramrapporten är att betrakta som juridiska dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning. Dokumenten ska lagras i sju år enligt bokföringslagen (1999:1078). De tre senaste åren ska skyndsamt kunna tillgängliggöras vid en eventuell uppföljning.

9.1.5. Digital signatur

Närvarolistor och kulturprogramrapporter kan signeras digitalt. Hanteringen av den digitala signeringen ska ske i enlighet med gällande lagstiftning. Bank-ID kan användas liksom en teknik med två-stegsverifiering via standardsystem för elektroniska signaturer.

Signerandet är ett intygande av att de lämnade uppgifterna för varje specifikt mötestillfälle är korrekta. Signeringen kan inte överlåtas till någon som ej närvarat.

Studieförbundet ansvarar för att informationen i den digitala närvarolistan/kulturprogramrapporten tillsammans med ledarens signatur kan tillhandahållas vid en uppföljning.

Studieförbund som använder digitala listor och utfärdande av digitala signaturer ska försäkra sig om att det sker på ett rättssäkert sätt och att det på ett godtagbart sätt ersätter den fysiska närvarolistan.

9.2. Principer för studieförbundens justering av rapporterad verksamhet

9.2.1. Justeringens syfte och huvudprinciper

Justeringen syftar till att korrigera ett felaktigt inrapporterat underlag för statsbidrag.

- Utgångspunkt för justeringar är det tidigare inrapporterade underlaget vilket kan:
 - Strykas utifrån hur det utgör bidragsunderlag.
 - Justeras utifrån felaktigt val av verksamhetsform -men enbart från studiecirkel till annan folkbildningsverksamhet.
 - Justeras utifrån felaktigt val kommun.
- Tillägg av verksamhet som inte tidigare har rapporterats tillåts inte.
- Justering kan inte göras utifrån felaktigt val av arrangemangstyp.
- Justering görs för det senaste slutrapporterade året. De två föregående åren ska vid behov också justeras. Folkbildningsrådet kan föreskriva annat tidsspann.
- Vid justering ska Folkbildningsrådets justeringsblankett användas, se 8.6.4

9.2.2. Skyldighet att informera kommuner och regioner

Studieförbundet ansvarar för att informera berörda kommuner eller regioner om förändringar i underlaget som kan påverka deras bidragsgivning.

9.2.3. Justering av Arrangemangstyp 2 Svenska från dag ett, och Arrangemangstyp 3 Vardagssvenska

Utöver vad som gäller för arrangemangstyp 1 gäller följande:

- Justeringar från tidigare år än 2017 utesluts.
- De deltagaruppgifter som justeras avser deltagare i arrangemanget. Bidraget grundas dock på unika deltagare. För att

beräkna antal unika deltagare använder Folkbildningsrådet följande schablonmodell: Andelen unika deltagare av deltagare per studieförbund, arrtyp och (för AT 2) verksamhetsform, vilket motsvarar bidragsfördelningsgrunderna.

9.2.4. Justering av övriga arrangemangstyper

Justering sker enligt samma principer som för arrangemangstyp 1.

Bilaga 1. Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen

Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till folkbildningen.

Syftet med statens stöd till folkbildningen är att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statsbidrag lämnas i den mån det finns tillgång på medel.

2 § Folkhögskolor och studieförbund bedriver utbildnings-, bildnings- och kulturverksamhet. Studerandeorganisationer inom folkhögskolan bevakar de studerandes intressen.

3 § Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna bedriver utbildnings- och bildningsverksamhet.

4 § Folkbildningsrådet är en ideell organisation, där organisationer som företräder folkhögskolor och studieförbund är medlemmar. Enligt organisationens stadgar har Folkbildningsrådet i uppgift att sprida kunskap om folkbildningen och bevaka folkhögskolan som utbildningsform i utbildningssystemet. I dokument som antagits av organisationen ger Folkbildningsrådet anvisningar för folkhögskolornas studieomdömen och intyg.

Förutsättningar för statsbidrag

5 § Statsbidrag enligt denna förordning får lämnas till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan.

Folkbildningsrådet beslutar vilka som ska få statsbidrag och fördelar tillgängliga medel mellan dem.

6 § Statsbidrag enligt denna förordning får också lämnas till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna beslutar vilka som ska få statsbidrag och fördelar tillgängliga medel mellan dem.

7 § För att statsbidrag ska lämnas för en verksamhet ska verksamheten ha den inriktning som anges i 1 §.

Statsbidrag får inte användas till verksamheter med kommersiellt syfte.

8 § För att få statsbidrag ska folkhögskolor och studieförbund dessutom uppfylla de villkor som anges i 9 - 11 §§ respektive 12 §.

Särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor

9 § En folkhögskola ska ha en ansvarig styrelse. Styrelsen får vara gemensam för flera folkhögskolor.

Folkhögskolan ska ha en ordning för hantering av studeranderättsliga frågor. Folkhögskolan ska även ha en ordning för att ta tillvara de studerandes intressen i övrigt. Förordning (2018:738).

10 § Undervisningen ska vara avgiftsfri för de studerande. Förordning (2018:738).

11 § En folkhögskola ska anordna allmänna kurser främst avsedda för studerande som saknar grundskole- eller gymnasieutbildning. Allmänna kurser ska årligen utgöra minst 15 procent av folkhögskolans verksamhet.

Folkhögskolan ska för allmän kurs

1. ställa krav på resultat av lärande som motsvarar de krav som ställs på motsvarande utbildning inom grundskolan respektive gymnasieskolan,
2. utfärda intyg om godkänt resultat från allmän kurs på grundskolenivå från folkhögskola till en studerande som efter genomförd allmän kurs på grundskolenivå bedöms kunna tillgodogöra sig studier på gymnasial nivå, och
3. utfärda intyg om godkänt resultat från allmän kurs på gymnasial nivå från folkhögskola till en studerande, som efter genomförd allmän kurs på

gymnasial nivå uppnår de krav som ställs för grundläggande behörighet till högskolestudier enligt högskoleförordningen (1993:100) eller yrkeshögskolestudier enligt förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Förordning (2018:738).

Till en plats på allmän kurs som finansieras med statsbidrag enligt denna förordning får folkhögskolan anta den som har fyllt 18 år eller ska fylla 18 år under det kalenderår kursen börjar.

Särskilda villkor för statsbidrag till studieförbund

12 § Ett studieförbund ska ha en ansvarig styrelse.

Studiecirkelverksamhet med gemensamma, planmässigt bedrivna studier ska utgöra basen för verksamheten.

I varje studiecirkel eller kulturaktivitet ska det finnas en ledare som är godkänd av en lokal studieförbundsavdelning.

Beslut om statsbidrag

13 § Beslut om statsbidrag ska innehålla uppgifter om bidragsbeloppet, de villkor som är förenade med bidraget och ordningen för utbetalning.

Uppföljning och redovisning

14 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska varje år lämna årsredovisning och budgetunderlag till regeringen enligt de riktlinjer som regeringen meddelar.

15 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till de syften som anges i 1 § och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag ska lämnas.

Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska, i enlighet med de riktlinjer som regeringen meddelar, lämna regeringen sådana sakuppgifter om verksamheten och sådan verksamhetsredovisning som behövs för uppföljning och utvärdering.

Folkbildningsrådet ska granska kvaliteten i utbildningen inom de allmänna kurserna och folkhögskolornas eget kvalitetsarbete när det gäller denna utbildning inklusive utfärdande av intyg. Kvalitetsgranskningen ska genomföras med utgångspunkt i en behovsanalys.

Återkrav

16 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att statsbidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. statsbidraget av något annat skäl än vad som sägs i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. statsbidraget inte används för det ändamål det har beviljats för, eller
4. villkor i beslutet om statsbidrag inte har följts.

Revision

17 § Staten ska ges möjlighet att utse en revisor i Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna. Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska ersätta staten för kostnaderna för denna revision.

Förvaltningslagens tillämplighet

18 § Vid handläggningen av ärenden enligt denna förordning tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16-18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut, och
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. Förordning (2018:738).

Överklagande

19 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

2015:218

1. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2015.
2. Förordningen tillämpas första gången för bidrag för 2016.

3. Genom förordningen upphävs förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen.

2017:275

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2017.
2. Bestämmelserna i den nya lydelsen tillämpas första gången på intyg från utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2017.

